

Fitxa 32-La Vicaria

1. Catalogació:

Títol: la Vicaria

Autor: Mariano Fortuny Marsal

Cronologia: 1870

Localització: Museu Nacional d'art de Catalunya

Estil: Realisme

Tècnica: oli

Suport: taula

Dimensions: 60X94cm. Petites

Tema: la Vicaria representa la signatura d'un contracte matrimonial a les oficines eclesiàstiques de personatges en nombrosos grups. Mariano Fortuny presta una gran atenció als detalls dels vestits, la decoració de la sala i l'ambient.

2. Anàlisi formal:

Elements plàstics: predomina el color sobre el dibuix. Fortuny utilitza la tècnica de petites taques de color, anomenat preciosisme. Pinzellades lliures en que Fortuny destaca la llibertat i el preciosisme. El color es desbordant en vitalitat i riquesa, predominen les tonalitats càlides. Fortuny recrea la perfecta il·lusió de les qualitats dels materials i objectes, on destaquem el metall de la reixa, la làmpada, l'escut, la fusta de les cadires, la llibreria i els vestits de seda. Tenim un joc cromàtic a base de daurats i grocs, verds, roses pastel i a la base blaus. Destaquem un color desbordant en vitalitat i riquesa. Les tonalitats càlides les trobem a primer terme i creen profunditat.

Llum: L'escena és il·luminada suaument per un focus de llum que ve del fons de la reixa, però dona sensació de lluminositat pels llampants colors i pel tipus de tècnica de pinzellada curta, precisa i detallista que s'assembla al puntillisme.

Composició: la composició de l'obra de la Vicaria, es asimètrica, oberta i profunda, centrípeta on el punt central és on firmen el contracte matrimonial. La Vicaria té un esquema angular que es construeix a partir de tres recursos principals:

- 1- Al fons trobem un grup de figures que es retallen contra el darrer pla i paral·lels a la reixa.
- 2- Formen part les persones assegudes en els bancs adossats a la paret que formen una diagonal lateral que queda subratllada per una catifa (diagonal)
- 3- El bracer, la cadira i la llum, formen una altra diagonal. La creació d'un espai buit (que s'estén a la part inferior de la tela) a l'inferior i potencia la perspectiva. La perspectiva ve donada per diagonals i de la llum.

Ritme: és un moviment equilibrat, que ve donat pels personatges que són variats i adopten diferents actituds i posicions, que no estarien idealitzades.

Temps: el temps de la Vicaria és referencial, ja que capta un moment instantani o concret.

Estil: realisme. Fortuny combina una tècnica real pels temes, molt personal però utilitza una tècnica preciosista per la qualitat dels detalls.

→ **Característiques de l'estil:**

- Tècnica virtuosa: molt detallada que representa la qualitat dels materials, dels teixits...
- Temes anecdòtics i jovials
- Ús del clarobscur tradicional
- La composició es basa en crear un gran espai buit a la part inferior del quadre (al davant), colors càlids, vitals, brillants...

MODELS I INFLUENCIES

La major influència per a Fortuny va ser Goya, que va conèixer al Museu del Prado de Madrid, Goya en quant a la composició i pels temes populars. Destaquem la seva estada al Marroc durant la guerra li va aportar cromatisme, llum i exotisme. Cal destacar "La Batalla de Tetuan". Fortuny va triomfar en vida pel seu virtuosisme, pel seu cromatisme i les composicions arriscades. Va tenir molts seguidors en vida.

3. Interpretació:

Contingut: la Vicaria pertany al **gènere** costumista. El format correspon als "tableautins", quadres petits, molt detallistes, centrats en la temàtica anecdòtica (que no plantegi problemes) d'ambient divuitesc. La temàtica s'identifica amb el "casacón" (pintura de gabinet, que agafa aquest nom pel vestuari de l'època). El tema és realista, està basat en els tràmits del casament del pintor amb Cecília de Madrazo, filla del pintor oficial de la Cort espanyola. En aquest quadre podem observar l'interior d'una rica vicaria del s. XVIII, amb una escena habitual en la vida social de l'època: el moment de la signatura de la documentació que legalitza la seva unió matrimonial. La idea del tema s'inspira en la sagristia de l'església de Sant Sebastià a Madrid, però modificada segons les capelles que havia vist a Roma. Al centre del quadre, cap a l'esquerra, es presenta al nuvi signant i al darrere el testimoni i el vicari mirant; al darrere del nuvi hi ha la família, la núvia i una figura descamisada que demana almoïna per les ànimes del purgador; al darrere del tot hi ha un home misteriós. A l'esquerra, desvinculada, el mossèn atén un senyor, que conversa. A més, trobem un tercer grup més proper que representen el poble, i té com a referència un torero i una manola, personatges típics

de la imatgeria espanyola. Fortuny va agafar com a models la seva esposa, els seus germans i el pintor Meissonier.

Significat: És l'obra mestra de Fortuny, una de les més importants. Es tracta d'un art d'entreteniment, decoratiu, molt lluminós que sigui entenedor. Fortuny va tenir un gran èxit a París, a Barcelona... per el que va tenir molts seguidors. Recorda les escenes de gènere pròpies del romanticisme i el costumisme folklòric de Espanya. Aquesta obra s'identifica amb la renaixença de la cultura catalana.

- **Encàrrec i recepció:** S'imposen els "tableautins" (pintures de gabinet de dimensions petites). La Vicaria va ser exposada per primera vegada a París i va ser venuda pel marxant parisenc Gupil en 70 000 francs. L'any 1921 va ser adquirida per la Junta de Museus i instal·lada en el Museu d'Art Modern de Barcelona. Fortuny s'inspira en el nou gust burgès, ja no és tant important el pintor sinó també el representant(marxant).

Funcions:

- Decorativa: la seva destinació havia de ser per decorar la llar d'un personatge. Tipus de gènere i de format pensats pels despatxos.
- Il·lustrativa: il·lustra el preciosisme de Fortuny, la tècnica acurada que amb taques reproduïa els detalls.
- Commemorativa: commemora el seu matrimoni de Fortuny i Cecília.

Explicacions:

La Vicaria pertany a l'any 1870, etapa del Sexenni revolucionari (1868-1874).

Nivell polític: les revolucions liberals culminen al Sexenni revolucionari que pretén crear un sistema liberal, democràtic i parlamentari a Espanya. Per això fan fora als Borbons i a Isabel II. Elaboren la Constitució del 1871. També intenten crear una monarquia parlamentària amb Amadeu de la casa de Saboya que fracassa, i es crea la República l'any 1873.

Nivell social: els grups estamentals (tancats) passen a una societat de classes, obertes, segons el capital. Tenim com a grup dominant la burgesia que controla els mitjans de producció, mentre que el proletariat s'organitza a través dels sindicats per a defensar els seus drets. En aquest temps arriben les ideologies anarquistes i socialistes.

Nivell econòmic: el Sexenni revolucionari s'inicia amb la crisi del ferrocarril (la borsa de Madrid s'enfonsa), que evidencia el fracàs de la industrialització espanyola. La Revolució industrial només triomfa a Catalunya i al País Basc. Al Sexenni revolucionari s'apostarà pel lliurecanvisme, obrir el mercat espanyol (lliurecanvisme) i per vendre les mines (desamortització) que compren companyies estrangeres que les explotaran i les exhauriran.

Nivell cultural: París es converteix en el centre cultural del món, i per tant els artistes espanyols viatgen a França. Els artistes van als bulevards, i viuen el París "le nuit". A París hi arriben influències de tot el món. Fortuny viurà sobretot a Roma. Les idees il·lustrades donen pas al moviment realista, i a una nova mentalitat burgesa que consisteix en aparentar.

.Conclusió (deu paraules clau):

- Realisme
- Estil impressionista
- Joc cromàtic
- Pinzellada
- Preciosisme
- Circuits comercials
- Tableautins
- Centrípeta
- Llampurneig
- Espai buit